

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vabilo na naročbo.

Ker je novo leto blizu in se ž njim začenja novo naročevanje na „Slovenski Narod“, uljudno pozivljemo vse gg. naročnike, naj blagovolé naročnino poslati o pravem času, ker je opravištvu od upravnega odbora „Narodne tiskarne“ strogo in pod osobno odgovornostjo naročeno, da se sme list odsle pošiljati samo takim naročnikom, kateri naročnino naprej plačajo.

„Slovenski Narod“ velja:

Za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
Za pol leta	6 „ 50 „
Za četrt leta	3 „ 30 „
Za en mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	16 gld. — kr.
Za pol leta	8 „ — „
Za četrt leta	4 „ — „
Za en mesec	1 „ 40 „

Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer:

Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr.
Po pošti prejemati „ „ 3 „ — „

Denar in vsi dopisi, ki se tičejo administracije, naj se pošiljajo — denar po poštinih nakazilih —

opravištvu „Slov. Naroda“.

Poštenje in doslednost.

Naši nasprotniki čutijo, da zdanja vlada, če hoče uresničiti spravo in enakopravnost

v naše deželi, ne more izogniti se personalnim vprašanjem. Vsaka vlada, katera ne misli na samoumno, mora skrbeti, da so organi, ki jim je izvrševati vladne namere, zanesljivi, da podpirajo vladni program, ne pa da ga skrivaj podirajo in vladnim nasprotnikom v roke segajo. Centralistična, Slovanom sovražna ministerstva so se tega načela vedno držala v obilnej in brezobzirnej meri, zato in le zato so ustavoverci svojo pozicijo tako nenaravno utrdili, da je toliko težavno iz železne njihove pesti iztrgati krmilo. Kdaj bi bilo nemškutarstvo pri nas tako nesramno odebelelo, če bi ga prošle vlade ne bile pitale s skrajnimi sredstvi? Državni uradniki so bili najbolj trudoljubivi agitatorji naših protivnikov, najvernejši oboževalci laži-liberalnega, pangermanskega malika — ne zastoj, se vé da: manus manum lavat. Še o poslednjih volitvah za državni zbor so birokrati višjih služb očitno nasprotovali vladnemu stališču objektivitete. Mej uradniki, ki so se odlikovali s svojim sovraštvom proti slovenski narodnosti, sta se vedno odlikovala finančni prokurator dr. vitez Kaltenegger in ljudskih šol nadzornik Pirker, poslednji se vé da stoprav od tistihmal, kar se je porenegatil. Da vlada, ki je svečano zadržila, da v Avstriji morajo vsi narodi imeti jednake pravice, ne bode pričakovala vestne izvršitve svojih naročil od tacihi služabnikov, ki so se izkazali tako strastnimi in zagriženimi protivniki ravnopravnosti: to je jasno vsacemu, celó našim trdoglavim nemškutarjem. Njihovo originalno glasilo je te dni v originalnem dopisu iz Beča duška dalo svojemu strahu, da bi se utegnile zgoditi kake promene, ki bi

zadele v prvi vrsti g. viteza Kalteneggerja in g. Pirkerja. Ali je omenjeni „originalni“ dopis res iz Beča ali ne, tega ne vemo, pa mogoče je uže, saj je — g. Kaltenegger sam nekaj dni v Beču; vendar je na drugo stran treba konstatirati, da je novica o g. Kalteneggerjevem odstopu in — njegovem nasledniku dunajskim listom od srede brzajavila se iz Ljubljane. Isto tako ne vemo, ali res našim protivnikom žuga tako bridka izguba, toda čudili bi se ne, če bode res, po naših mislih vlada ne more storiti družega, ako jej gré ozbiljno za umirjenje narodov in — za svoj lastni obstanek.

Drugače sodi „Tagblattov“ dopisnik. Prvič trdi, da bi bila grozna krivica in škoda, če bi g. Kaltenegger iz rok dal vrhovno vodstvo deželne uprave, mož za Kranjsko tako zelo zaslužen, čegar pravičnosti in strogega poštenja ne more preslaviti. Kar se g. Kalteneggerjeve pravičnosti v političnih stvaréh tiče, ne dvomimo, da je bila vrlo po godu njegovim prijateljem, njegove poštenosti pa ne vemo, da bi se bil kdaj kdo dotikal, neumevno nam je torej, čemu jo „Tagblattov“ dopisnik tako poudarja. Sicer pa vse to néma toliko v sebi, a zanimivo je, ka dopisnik prizna, da na g. Kalteneggerjevo mesto mora priti — naroden poslanec, sicer nij treba „vzdigniti“ g. dvornega svetnika. V istem smislu imenujejo tukajšnji telegrami dunajskim listom dr. Poklukarja prihodnjim deželnim glavarjem. A v jednej sapi „Tagblattov“ dopisnik protestuje zoper narodnega deželnega glavarja, češ, da gré tu za političen princip in da bi bil naroden prvosednik v zdanjem de-

Listek.

O raju.

Iz slavjanskega bajeslovja.

Češki spisal v „Slavjanskem Almanahu“ za 1879. leto Jan Máchal.

(Dalje.)

V podobnih bolgarskih pesnih se drugi grehi navajajo, zaradi katerih ne more mati sv. Petra v nebesa priti. V jednej očita jej sv. Peter, ka soč krčmarica nij davala beračem čistega vina, nego na pol z vodo zmešano; ka soč detetom „česna kuma“ nij obdarovala jih, kakor je to navadno bilo, s „košilko in odevom“ (srajčico in obleko). Akoravno je imela mnogo lana in konopelje, vendar je samo jednemu beraču dala pol konopeljevega povesa; davajoč beračem moko, primešala je pre polovico pepela, a soli zopet pol peska je pridavala. V drugej pesni jej zopet očita, ka nij davala miloščine, samo skorjo hleba tri tedne staro. To so vse grehi, kateri se tičejo miloščine; zato pravi pesen srbska,

katero slepci beračeči pojó, da miloščina odpira rajska vrata in duši mesto pripravlja na prestolu Kristovem.

V drugej srbskej pesni navajajo se ti-le največji grehi, zaradi katerih ne mogó duše v raj stopiti.

Jedna duša griješna
Kuma na sud vodila,
Druga duša griješna
S komšijom se mrazila;
Trea duša najgrešnja
Devojku je skudila.

Ravno tako v moravskej pesni očita sveti Peter duši grahe, zaradi katerih jej rajskih dverij odpreti ne more:

Nedávala ona chudým,
Do kostela nechodila,
Na ofery nedávala,
Pátecky se nepostila,
A svátecky nasvétila.

V pesni poljskej se zopet gujev na mater za težek greh smatra:

Niebiosa się otworzyły,
Wszystkie dusze rade były,
Tyłko jedna smutna była,
Co się na matkę zamierzyła.

Gorze jeszcze zamierzenie,
Nizli kijem uderzenie.
Jak uderzysz, to się zgoi,
Zamierzysz się, serce boli.

Hrvatska pesen zopet pripoveda, káko pokoro mora grešnik delati, hoče-li vendar do svetlega raja se dobaviti. D. Marija naložila je grešniku to-le pokoro:

Sedam deset sedam let
V ravnom polji klečati,
Tiho Boga moliti.

Ko je sedemdeset sedem let minolo, prišla je k njemu zopet D. Marija, velevaloč mu ustati; ali on je odgovoril:

Kako bi se ja ustal,
Moje su se kolena
V črnoj zemlji zarasla;
A čez moje grlo je
Zelen borak pronikal;
A črna moja dva oka
Gustom mahom sljepjena.
Kako je na noge stal,
Telo mu se razpada,
Angel dušu popada
Ter ju nosi v svitli raj,
Kadi 'e otec s materom.

želnem zboru in odboru — anomalija! Vi liberalni, ustavoverni, parlamentarni poštenjaci, kako je to, da vam naenkrat ne diši taka „anomalija“, ki je pri nas redna bila za deželni zborov z narodno večino, izimši kratko glavarstvovanje dr. Razlagovo? Kje pa je bil dozda vaš „politični princip“? Kaj ste odgovarjali vi in vaša zaščitnica, sl. „ustavoverna“ vlada, če smo vam očitali pravemu parlamentarizmu zoprno protislovje? Rogali ste se nam in dejali: vsak zase skrb! In zdaj, kose bojite, da bi se vam tako nekako ne godilo, zdaj naj bi bilo krivično, kar je dosle bilo pravično? Je-li to dosledno? In Vi hočete nas učiti doslednosti! Če mi karamo pohlevnost slovenskega naroda in svarimo pred napremljenimi utopijami posameznih oseb, ki na svojo pest politiko uganjajo, je-li to nedosledno? Mi si na vso moč prizadevamo vzbuditi narodno zavest, narodni ponos svojih rojakov in odločno obsojamo tisto popustljivo „dobrohotnost“, ki mirno drži hrbet, da ga tlačitelj obdeluje s svojim bičem; popolnem dosledno je tedaj, da se ustavljamo načrtom, ki bi končno korist prinašali le našim nasprotnikom. Tako kakor „Tagblatt“ pač ne umeje vsak doslednosti. Prej se je repenčil zoper brambno predlogo in v tist rog trobil kakor skrajna „fortschritt“-stranka, kajti „Tagblatt“ je tako imeniten, da mora povsodi prvi biti, če ne — ga nihče ne vidi. Z taj pa bi se po malem udal še celo brez — ministerskega portefeuilla! Na enkrat nij nobene opasnosti v tem, če se sprejme brambena predloga na deset let, vsa opasnost je minola, ker je cesar načelnika liberalnemu klubu poslancev k sebi poklical. Tako namreč se izvija „Tagblatt“. Naj bi rajši naravnost povedal, kar itak ves svet vé, da je zanj opasnost izginila vsled prijateljskega miglaja iz Beča: dosti je upora, dalje ne gró, če ne se nam utegne še slabša goditi, nego zdaj! Kaj družega kakor „dosledno“ je, da „Tagblatt“ po takem opominu — krene na drug pot! Man darf es mit den herren nicht ganz verderben! To zahteva previdnost, ne — „die klugheit“, pravi „Tagblattov“ originalni dopisnik iz Beča! Nu, „Tagblatt“ je takoj razumel, kaj da hoče njegov dopisnik, in mu je ustregel na vsako stran. Dokazal je, da je „črno“ uprav „belo“, in ragljati je začel o pretečej izgubi

svojih patronov, ker ga je dopisnik oštel, da se nihče ne gane zanje!

Bomo videli, koliko jim bo to pomagalo!
0—d.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. decembra.

Gospodska zbornica ima denes sejo. Na vrsti posvetovanja je postava o živinskej kugi.

Kakor nam je včeraj telegram iz **državne zbornice** sporočil, vojaška postava zopet nij dobila potrebnih dveh tretjin glasov. Tedaj pride zdaj na zadnje mesto, — v komisijo, sestojčo iz udov zbornice poslancev in gospodske zbornice.

Legitimacijski odsek je izdal poročilo o izvolitvi Ofenheimovej, ki obsega same njegove grehe, ter predlaga, naj zbornica ovrže to volitev.

Delegacije so se sešle dné 16. t. m. na Dunau. Sejo cislejtanske delegacije je otvoril naš vnanji minister baron Haymerle. Schmerling je kot najstarejši ud prevzel predsedništvo, in formalno pozdravil delegacijo. Potem so se vršile volitve predsednika in podpredsednika. Za predsednika je bil izvoljen Schmerling s 30 glasovi, 29 glasov je dobil knez Czartoryski. Glede podpredsednika so baje centralisti ponujali avtonomistom kompromis, katerega pa ti nijso hoteli sprejeti. Volili so centralisti svojega pristaša Wolfruma z 31 glasovi, 27 glasov je dobil dr. Smolka. Schmerling zahvaljujoč se za častno zaupanje, je dejal, da morajo delegacije skrbeti za zboljšanje narodnogo-podarstvenih razmer. Oziral se je v svojem govoru nadalje na to, da bi se kmalu rešilo diplomatsko vprašanje zastran Bosne in Hercegovine, in da morajo delegacije dovoliti sredstva v obrambo carvine. Vršile so se še volitve zapisnikarjev, redarnikov in verifikatorjev. Potem pa je baron Haymerle predložil skupni budget ali proračun za l. 1880, proračun izrednih troškov za Bosno in Hercegovino, končni račun skupnega državnega gospodarstva v l. 1877. Skupni proračun za leto 1880 je postavljen na 119.665.150 gold.; od teh se bode 4.719.490 gl. pokrilo s colnimi dohodki od ostalih 114.945.640 gold. plača cislejtanska državna polovica 78.852.709 in Ogri 35.092.931 gl. Proračun za vnanje ministerstvo znaša za leto 1880 3.526.610 gold. za 126.640 gl. manj nego 1879. leta; nasprotno pa vojno ministerstvo potrebuje 45.937 gold. več nego lani, to je 87.456.423 gold. skupno finančno ministerstvo potrebuje za bodoče leto 1.879.088 to je 8187 gl. manj nego prejšnje leto. Za izvenredne troške za okupacijo Bosne

in Hercegovine je v proračunu za 1880 leto 8.045.000. Vseh naznačenih predlog pa letos delegacije ne bodo mogle rešiti, za to bode skupna vlada predložila indemitetno predlogo za prve tri mesece bodočega leta. Knez Auerperg je predlagal, da se vse te vladne predloge izročé finančnemu odseku, ki se ima voliti. Potem pak se je volilo v budgetni in peticijski odsek. V prvi odsek so bili voljeni: predsednik dr. Rechbauer, podpredsednik baron Hübner, potem Hohenwart, Klajč, dr. Rieger, knez Jurij Czartoryski, grof Falkenhayn, Winterstein, dr. Kier, dr. Sturm, Dmel, Kuranda, Schönbürg, knez, baron Wehle, dr. Gross, Wolfrum, dr. Riss. V peticijski odsek so izvoljeni: baron Hein, baron Felder, baron Scharschmied, baron Hippoliti, dr. Šrom, knez Konstantin Czartoryski, dr. Ofner, Fux, in Ritter. Za predsednika je izvoljen baron Hein, za namestnika Scharschmied, in perovodjo dr. Fux.

Vnanje države.

Ruski poslanik v Berlinu Oubril pride za poslanika v Beč, Novikov iz Beča za ruskega poslanika v Carigrad. V Berlin pride Saburov, zdaj poslanec v Atenah. Oubril, predajo pride v Beč na svoje boležno mesto, še pojde v Berlin, da lastnoročno oddá carju pismo, ki ga prestavlja na Dunaj.

Srbski minister pravosodja Matić je demisioniral.

Italijanska zbornica je brez debate potrdila enoglasno kupčijsko pogodbo s Srbijo.

V **Carigradu** je vedna borba mej Said pašo in Muhmu Nedim pašo. Poslednji je sultanu predložil finančialne, sodnijske in administrativne reforme, ki jih je izdelal na podlagi poročil neke anglofrancoske komisije, obstoječe iz udov Harrison, Forster, Tricon in Mercet. Mahmud baje poskuša s pomočjo tujih poslaništev postati véliki vezir, zato se pogosto dogovarja z angleškim in francoskim poslanikom.

V **francoskej** zbornici je Lockerey interpeliral justičnega ministra o vladnem upotrebljenji postave o nepopolnej amnestiji. Očital je vladi, da te postave ne izvršuje po nazorih zbornice in da mnogih, ki nijso nobenega hudodelstva storili, kakor Rochforta, nij pomilostila vlada da se tako ubrani njih izvolitvi. Pravosodni minister odgovori, da ta interpelacija je protivna ustavi. Pomiloščenje je stvar republikanskega prvosednika, ki je izvršuje brez vse vladne kontrole. Minister ugovarja odgovornosti vlade v tej zadevi in prebere več pisem, obsegajočih razžaljenje predsednika, in manifest 28 nepomiloščenih. Leroyer pravi, da so udje komune ravno tako odgovorni, kakor vlada, in da so mnogi amnestijo hoteli za politične manevre porabiti, pa so se s tem le osmešili. Cénenceau očita

Podobnega obsega je moravska pripovedka o pokorečem se razbojniku, po katerej je Erben zložil prekrasno pesen „Záhořovo lože“.

Kakor nemška Walhalla in grški Elysium nijsta občno selo vseh umrlih, nego samo izvoljenih junakov, ravno tako nijso pri Slavjanih vse duše v raju, nego samo duše istovernikov; drugoverci ne pridejo v nebo, temveč samo na zeleno loko, katera se pred rajem razprostira, in o katerej često naš ljud govori. Karakteristično je, da do Walhalle dospeti mogo samo hrabri bojovníki; pri Grkih to zavisi na prijaznosti bogov, kajti sam Achilles potuje le po asfodelovej loki; pri Slovanih pak se dela samo razloček mej istoverci in drugoverci. Blžje se s zeleno loko seznanimo po srbskej povedki. Pred smrtjo objavil je prorok Muhamed, da vsakega, kdor se mu bode klanjal, uvede v raj, umre-li ist dan, kakor on. Ko je Muhamed umrl, ubili so se mnogi Muhamedovci v Mekki, da bi le s prorokom v raj stopiti mogli. Z veliko množico čestilcev prišel je tedaj Muhamed k rajskim vratom, katera so bila zaprta; Muhamed

udari s svojim buzdovanom na vrata in vzklikne: Kristjan Peter! otvori vrata, da v raju sesti morem na sag (tepih), katerega so zame huriske (krasotice rajske) natkale. Ozove se mu sv. Peter in vpraša: Kto pak za rana tako trka na rajska vrata? Jaz sem to, odgovori mu Muhamed, kaj me ne poznaš? Peter mu odvrne: Počakaj malo, da probudim Krista in ga povprašam, kajti brez njegovega dovoljenja ne smem nikogar sem pustiti, kdor nij našinec. Muhamed sede pred vrata, izvleče čibuk (pipo) in vpraša: Ima-li kdo izmej vas kresalo, da bi si zapalil? Razkrešje mu vs derviši in uleme. Pušič in dolgo čakajoč reče jim: Slišali ste kristjana Petra, da mi nehče otvoriti vrat? Jaoj, prevari-li me, osvetim (maščujem) se mu še denes v raju. V tem sv. Peter odpre vrata in reče Muhamedu: Pozdravlja te Kristus in rekel mi je, da bi ne pustil nikogar družega iz tvoje družine v raj, razen tebe samega. Razgubevi se Muhamed in reče: Nu! povej mu, da sem odločno obljubil privedi jih v raj vse; kako morem postati lažnik v oči svojim vernim častilcem?

Za Boga, gospod, odgovori mu Peter, jaz ne vé m druge pomoči; hočeš-li, pojdi, sicer zaprem. Nu, ker ne pojde moja družina, ne pojdem niti jaz. Uleme vprašajo: kaj počnemo gospodar? Odvrne j m: ker nijsmo mogli v raj, pojdimo v rajski vrt pod drevo, katero je sam Alah zame zasadil; kadar pravi Turčin umre in podnje sede, česar koli si želi, tega mu se da. Končno je to tudi ugodno, kajti tu bodedo Turci sami brez drugega naroda, ko je v raju velika množica različnih narodov. Ruski staroverci imajo zopet prislovico, da se brezbradi v raj ne puščajo; ravno tako tudi pravijo, da, kdor pije čaj, rešenja upati ne sme.

Na poseben način prihajajo sirote in ljubimci v raj. Po sirote pošilja Bog v slovaške pripovedki svojega poslanca. Poslanec božji je jedno noč trdno spanje privabil na prsi tem dvanajstim detetom in v tem trdnem spanji, sam Gospod Bog zna kako, pobral iz njih dušice in jih prinesel v nebo pred Boga Gospoda. Gospod Bog pa jih je položil takoj kot male zvezdice na nebeški oblok, kder se še zdaj mej drugimi sirotami bliščijo v jasnej

vladi, da proti ministerstvu od 16. maja nij pustila sodniškega postopanja, več sto repu blikancev pa zadržuje v prognanstvu. Dalje je očital ministerstvu, da časopise po stro- gih zakonih cesarstva zatira, in da nič ne stori za zjedinenje republikancev in rekel ka- zaje na Gambetto: „Nova vlada potrebuje no- vih móž.“ Na to je Waddington odvrčal na- pade od ministerstva.

Notranje razmere na *Španjskem* so baje jako neugodne, a je malo mogoče izve- deti, ker vlada strogo nadzoruje telegraf Pa- rišk časnik je izvedel po oviakih, da je manj- šina v zbornici in občinstvo zasmejevalo mini- sterskega prvosednika, ko je razlagal vladno politiko zastraen Kube. Nazadnje je zavoljo prevelikega krka se moralo zborovanje pre- nehati. V senatu sta se pa Canovas in Mar- tinec Campos prepirala ravno o tej stvari. Canovas je v tem prepiru rekel, da vlada s Kubo ne more bolje postopati kakor z drugimi provincijami države. Če pa Kubanci želé vojne, jo bodo imeli. Nezadovoljni s tem mi- nisterstvom so posebno vojaški dostojanstve- niki. Težko, da bi to ministerstvo imelo še dolgo bodočnost.

Dopisi.

Izpod Nanosa 16. decembra. [Izv. dop.] (Še vedno o Abendrothu.) Mnogo smo uže pisali o tem možu, še več se pa čuje ustmenih pritožeb po krajih, kjer so od te „šibe“ zadeti; vsak poskuša po svoji moči in vednosti razjasniti, na kak način da je ta imenitni slepar toliko tisoč goldinarjev iz- maknil iz rok pridnih in marljivih gospodar- jev, zvestih avstrijskih državljanov, ki svoje davke, s tako krvavo težko zasluženim de- narjem morajo plačevati. Naš g. državni poslanec se je z gg. tovariši obrnil na dotično mesto, da bi se ta, za nas tako nesrečno zamotana štrana uže enkrat odmotala, za kar moramo našim zastopnikom najtoplejše hvalo izreči, a kljubu vsem objavam, vsemu pisanju in po- vpraševanju, še zdaj ta švindler in njega oče Abendroth nijsta na pravem svitu. Treba nam je torej še vedno poročati o več ali mēnj važ- nih pojasnilih.

V interpelaciji, kojo je stavil g. drž. posl. Obreza s tovariši do ministra za deželno brambo, je naveden konto korent mej vojnim čarom in Abendrothom, a kje so pa računi, ki jih je poslednji imel s privatnimi stran-

kami, pri kojih je gotovo še več zaslužil, nego od čarara samega? To je gotovo malo komu znano, zaradi tega nij bilo mogoče v interpelaciji kaj o tem omeniti. Tako je nekemu podjetniku, in- ženirju Scharmannu, ki je imel sila dosti dela v Mostaru, kajti zidal je velike in lepe za- loge, strahovito mnogo blaga, gotovo toliko če ne več, kakor čararu samemu iz enega in dru- zega kraja v Mostar dovažal. Da je pa pri tem več zaslužil, kakor pri čararu, to smelo tr' im; imel je namreč z njim nekda prav ugodno pogodbo zaradi vozarine in škoda pri transportu ali prevažanju bila je zelo neznatna, kajti: cement, deske, trami, železnina in enako blago, koje se je Scharmannu dovažalo, se nij tako rado zgubilo, kakor pa: vino, špeh, piškot ali suhor, riž, moka, oves itd., kar se je navadno za čarar vozilo; dostikrat bil je voznik vsled lakote in žeje primoran uživati, kar je imel na vozu.

Zaradi tega nij treba možu od milosti koga drugega živeti. Abendroth se je uže dobro preskrbel, na račun toliko ubozih trpinov. Niemu je pač lahko v pest smijati se; za vse kar je spravil v žep, nij skoro nič trpel, pač pa dobro se pri tem zabaval: iel je raz bo- gato obložene mize, pil je dobra hoteljska vina niti činega šampanica mu nij manjkalo; ležal je na mehkih blazinah itd., mej tem je pa marsikateri priden, zaslužka želien gospo- dar in oče mnogočislne obitelji trpel mrz, lakoto, žejo in drugo pomanjkanje, ter živel slabeje nego najubožnejši prosjak! A za vso to prestano veliko muko, za ves njegov trud in neznosno trpljenje mu drugega nij ostalo, kakor grenka solza, ko vidi, da zaradi grde sleparske prevare mora zapustiti dragi dom in ognjišče, ter se svojo gladno družinico, ki mu je nad vse draga, iti s trebihom za kru- hom, pa — kam? V nebo upije gorje, katero je sleparski Abendroth tolikim in tolikim ubo- gim gospodarjem učinil. Ne verujem, niti mo- goče nij, da bode sl. vlada to v nemar pu- stila, ter prezrla, nego trdno upam, da bode krivičnega na odgovor poklicala pred sodnika, kar je tudi njena sveta dolžnost.

Prenehati pa ne smemo vedno in vedno apelirati na gg. državne poslance, kojim je znano naše ubogo stanje, naj se kolikor le mogoče trudijo, da nam pridobé krvavo za-

služeni denar, s katerim bi se otéla mnoga potrta eksistenca, katerej žuga pogibelj.

Hinko.

Iz Kobarida 15. decembra. [Izv. dopis.] (Altera pars.) Črez dolge tri me- sece se je vendar spet nekaj slišalo iz tega kraja, pa bi bilo bolje, da bi se še tri mesece ne bilo nič slišalo. Morda je g. dopisnik v resnici tako okoren, ali pa ne pozná kraj- nih razmer, da more tako pisati.

Nij res, g. „Okornež“, da smo brez žu- pana, imamo ga še le, ali on biva zdaj na svojem novem posestvu v Gorici. V četrtek 4. t. m. bile so volitve za starešinstvo. Čeravno pravite vi, da sedé v zastopu taki možie, ka- teri ne zaslužijo, da vodijo občinske zadeve, bili so vendar vsi stari na novo volieni, kar je gotovo dokaz, da so oni svoj posel dobro opravljali, ker drugače bi jih ne bili zopet volili. Na vprašanje, koga bi za župana vo- lili, odgovor nij tako težak, kakor vi mislite. V trgu imamo dovolj razumnih móž, kateri prav lahko to mesto prevzamejo, čeravno so bili, z malo izjemo, le v ljudskih šolah, a no- beden ne na vseučiliščih, razen zdanjega žu- pana. Ako bi na res v trgu ne bilo moža za ta posel sposobnega, imamo jih dovolj v oko- lici. To pa je gotovo, g. „Okornež“, da no- beden, kdorkoli se izvoli za župana, ne bode toliko preklinjan, kakor je zdanji.

Čitalnica je res začela novo življenje, a da se preseli na trg nij še gotovo. To tudi nij res, da se je vpisalo mnogo novih udov, veliko pa se jih beda. Kakovšne časopise ima čitalnica, naj nobenega ne briga, ona bo uže gledala, da ustreže vsem udom. Vi pravite, da občani ne umejo tuih jezikov, pridite torej sem in vprašajte enega ali drugega izmej trža- nov, prepričali se bode, da vam skoraj vsak lahko dá odgovor v najmanj treh jezikih. (Da te — to pa nijso šale! Ur.) Čitalnica napravi v kratkem besedo. Ta bode izpadla mirno, kakor je vsaka do zdaj, razen ene. Stare reči naj pa le mrzle ostanejo, ker po pogreth rad trebuh boli; take starine nas malo brigajo. Naposled prosim vas, g. „Okor- než“, da bi mi razjasnili, kedaj je bila uči- teljska pripravica prekrščena v — univerzo? Sicer pa vam priporočam, kadar boste še kedaj kaj pisati hoteli, pridite prej na Krn,

noči. Iz grobov ljubimcev pak vzraste lepa roža in bela lilija, kateri spojivši se v jedno raseta v svetli raj. O tem poje nam sloven- ska pesen:

Z njegovega groba je zrasla
Lepa roža gartroža;
Z njenega pa je groba zrasla
Lepa bela lilija.
Onidve sta dorasli
Zraven bele cerkvice,
Tam pa sta se ošepili,
No rasli v svetó nebó.

Podobnega obsega je druga slovenska pesen:

Iz njenega groba zraste
Limbar čist in lepo bel,
Iz njegov'ga groba pa se
Gerem gartrož je začel.
Rasti sta na kvišku jela,
Do vrh cerkve in naprej;
Vrhu cerkve se objéla,
Zrasla gori v svetli raj.

Cesta v raj je zelo težavna in trnjeva; za to poje moravska pesen:

Bo do nebe je cesta užuška
Jak do šatnej jaheličky užka.

Prilčno v narodnih pripovedkah je vhod k steklenemu gradu zelo nevaren, in smrtnik

more k njemu jedino s pripomočjo dobrih duhov dospeti.

V srbskih in bolgarskih povestih in spe- vih omenja se čisto poseben most, po kate- rem vodi cesta v raj, ta most je pre 70, drugder 75 dnij hoda dolg in oster kakor britva. Včasih je izgotovljen samo od lanenega povessa in razpet nad propastjo pekla; ka- tera duša nij dosti s pobožnostjo napolnena, pade na sredi v pekel. Turci tudi pravijo, da kdor ta most preide, je pravi Turčin in tega odnesó huriske na rokav ravno v raj. Tudi v Baktriji je Zarathustra učil, da duše ločivše se od telesa tretjo noč po smrti, kadar svetlo solnce vzide in zmagovalni Mithra v čistem lesku na gore sede, korakajo črez Hara Bere- zaiti po mostu Tsinavat (poplači), kateri vodi h Garon-manu, bivališču svetlih bogov. Duše, katere strahu polne in bolne na most pridejo, ne najdejo tu nikakega prijatelja in hudobni duh Vizaresho odvede jih zvezane v selo hu- dobnih, v bivališče Drushov. O mostu, kateri vodi na drug svet, pripoveda tudi slovaška pravljica; most ta varuje silen zmaj, pod njim skrit in vsakega, kdor neprevidno nanj pride,

dol do propast vrže. V srbskej pesni zopet prevažata sv. Nikola in sv. Ilija na ladji duše s tega na ón svet. Sv. Ilija pride do sredi raja, kder pod oljko na krasnem prestolu po- čiva sv. otec Nikola, in mu pravi:

„Ta ustani, Nikola!
Da idemo u goru,
Da pravimo korabe,
Da vozimo dušice
S ovog sveta na onaj.“

Al' besedi Nikola:
„Okan' der se, Ilija,
Mironosni vojvodo!
Danas jeste nedelja,
U njoj s' ništa nedelja,
Već se krsti i venča,
Ruse kose češljaju,
Belo lice umiva.“

Opet veli Ilija
Mironosni vojvoda:
„Ustaj gore, Nikola!
Da idemo u goru,
Da pravimo korabe!“
Al' ustade Nikola,
Ošetaše u goru,
Napraviše korabe,
Prevezaše dušice
S ovog sveta na onaj.

(Konec prih.)

da se — malo ohladite: Vaša kri je vse prevroča!

Prostak.

Domače svari.

— (Tudi nesreča.) Včeraj popoldne je povozil tovorni vlak na južni železni c. 50 korakov od stražarice pri Kolizej — lepega psa, pudeljna, ter mu popolnoma glavo odtrgal.

— (Medved.) S Črnega vrha nad Polhovim gradcem se nam piše: V soboto dne 22. m. m. popoldne so ljudje videli velikankega medveda, ki je lagotno koracal čez njive pod cerkvijo in potem v bližnjem gozdu zginil. Naglo se zbró štirje lovci in ga zasledujejo. Niso še do go hodili, kar ga lovec Sovov Francé, stoječ na meter visokej skali, zagleda komaj dobrih 10 korakov pred soboj ležečega za grmom. Vesel, malo zakriči po domače: „Je uže tu!“, da bi prihiteli še drugi lovci. Na ta vsklik medved vzdigne glavo, vstane in — pogledata se s Francetom. Le-ta, akoravno res junak, se ga, kakor sam pravi, ustraši in — pozabi, da ima puško! Gledal ga je ne da bi streljal. Ko zvér sliši prihajati Francetove tovariše, se še enkrat obrne, potem pa kakor pošast ubegne po gozdnem bregu in po potu od jeze kmalu debele veje n maha drevesa, da je bilo slišati, kakor bi skale pokale in se vahnile. Zbrani štirje lovci vržejo od sebe suknje, se spusté v tek za medvedom in ga podé do poljanskih gozdov nad Loko; večkrat ga uže od daleč zagledajo, a vsi trud je bil ta dan brez uspeha. Drugi dan za rana so se spet vzdignili za njim in mu

prišli na sled, pa ker je sneg kopnel, so sled izgubili. Pravijo, da se je kosmatin obrnil nazaj proti Črnemu vrhu in zdaj pričakujejo, da se bo z nova tokaj pokazal, a do zdaj ga še ni bilo. Na raznih krajih blizu hiš Črnega vrha je videti, da je medved po njivah kopal in korenja iskal, pod drebnicami in tepkni drevjem pa obležale hruške pobiral. Venkosti je baje take kakor velik prašič, ki tehta nad 200 kil. — Ljubljanski gospodje lovci bi se pač razveselili takega gosta na Rožniku, mnogokateremu bi se pa tudi hlače tresle, če bi mu iznenada samemu medved zobé pokazal na komaj 10 korakov, kakor jih je našemu Sovovemu Francetu.

17. decembra:

Pri **Stenu**: Joli, Scharsch, Schäffer, Brandt iz Dunaja.
Pri **Wallisi**: Speil iz Dunaja. — Reismüller iz Kočevja. — Horni schek iz Dunaja. — Dekleva iz Gradca. — Weniger iz Dunaja. — Kurzhaller iz Domžal. — Kastner iz Pulja. — Miksch, Bajardi, Frankl iz Gradca.

Klavijature za božič.

Vsako leto se ob tem času objavijo svetoznane klavijature g. **J. H. Heller** v **Brnu** in potem tisoč miz kinčajo ob božičnih praznikih. To je naravno, ker g. Heller tako odlične fabricira, da se nobeden z njim meriti ne more, in da vsak, kdor jih je videl, si tudi rad eno ali več sam kupi. Kaj more mož ženi, ženini, prijatelji prijatelju lepšega in odličnejšega podariti? Hellerjeva klavijatura spominja na lepe ure, ki smo jih preživeli, nas sili k smehu in radosti, preganja žalost in dolg čas, je najboljše tovariš in drug, razveseljuje trpečega in bolnega, ki mora vedno doma ostati — zato ne sme manjkati v nobenem salonu, pri nobeni bolnikovej postelji, sploh v nobeni dobri hiši. (544—2)
Za oštirje nij boljšega sredstva, kot te klavi-

jature, goste trajno pridržati. Kdor jih je uže omislil se še nij nikdar kesal, a kmalu sklenil še večje omisliti, videvši njih korist. Zato, kdor jih še nima, naj jih kupi, boljšega mu ne moremo svetovati.

Mi le še omenimo, da so posamezni deli najskrbnejše zbrani, tako, da so vkup sestavljene najbolj priljubljene opere in operete, plesi in pesni v najlepšem redu. G. Heller je liferant večjim dvorom in odlikovan na mnogih razstavah. Mi svojim bralcem in bralkam toplo priporočamo brzo naročiti Hellerjeve klavijature. Cen k z mnogimi podobami pošlje g. Heller zastoj in franko na zahtevanje.

Mi vsacemu priporočamo, naj se tudi za najmanjšo klavijaturo obrne direktno na g. Hellerjevo tovarno, ker se drugod druge slabše klavijature za Hellerjeve prodajajo. Vsaka **Hellerjeva** klavijatura mora imeti tiskano ime fabrikanta, če ne nij prava.

Dunajska borza 18. decembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Štотni drž. dolg v bankovcih	68 gld.	65 kr.
Štотni drž. dolg v srebru	70	20
Zlata renta	80	90
860 drž. posojilo	131	—
Akcije narodne banke	850	—
Kreditne akcije	284	20
London	116	75
Srebro	—	—
Napol.	9	30 1/2
C. kr. cekini	5	54
Državne marke	57	70

Kot dacar

išče službe v tej stroki uže 13 let delujoč mož z dobrimi spričevaji. Ponudbe naj se pošljejo pod **K. S. št. 25 v Kamniku**, poste restante. (584)

Za božična in novoletna darila

priporočam najnovejše in najpripravnejše galanterijske stvari in igrače po jako nizkej ceni.

(586—1) Vaso Petričič.

Lekarna „pri sv. Leopoldu“ na Dunaji,

Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse,

FILIPA NEUSTEINA,

(520—5)

priporoča p. n. občinstvu celo vrsto pravih zdravilnih in toaletnih sredstev, ki so se vselej kot izvrstna izkazala in gotovo ozdravila. Tisoč spričeval je potrjujejo.

P. n. občinstvo se prosi, da samo one specialitete za prave sprejema, ki so z našo firmo zaznamovane.

Neusteinove posladkorjene pile sv.

Elizabete za čiščenje krvi lahko odganjajo, čistijo kri, in niso škodljive; dobre posebno pri boleznih v spodnjih organih, zimici, boleznih prsnih organov, kože in oči, otrok in žensk; odpravijo zaprete, pravi vir največ boleznij. Ta pila je najboljši in najcenejši izdelek te bice. 1 valar, 8 škatlic, s 120 pilami, stane 1 gld., posamezne škatlice 15 kr.

Odlikovane so te pile z jako častnim spričevalom dvornega svetovalca prof. Pitha.

Beaume' Girome, izvrstno zdravilo za ozeblino. 60 kr.

Brownova pomada, najizvrstnejše sredstvo za ohranjenje in barvanje las, daje lasem prvotno barvo. Velik lonček stane 2 gld., majhen 1 gld.

Dr. Cailmanna lasno barvilo, popolnem osivelemu lasu vsako barvo (crno, rjavno, rumeno). 3 gld.

Orientalni prah za dame, da koži gladkost, mehko, (belo ali roza), 1 gld. in 50 kr.

Damascenska cvetlična crème za finost kosti kože gld. 1.40.

Demascensko cvetlično milo 55 kr.

Gušni duh, najboljšo sredstvo proti guši (krofu). 70 kr.

Elektro-motorični vratni trak, za tebenje otrok, najboljši uspeh 1 gld. 50 kr.

Victoria zobni prah, najboljšo sredstvo za čiščenje zob 35 kr.

El Benito, jedino dobro sredstvo proti izpadanju las in odpravljanju luskin. 1 gld. 80 kr.

Dr. Fremonta prerodilni likér, najboljšo in svežilo. 2 gld.

Prsne cigarete iz smrekovih igel, najboljšo sredstvo zoper nadoho. 25 kosov 1 gld.

Quebracho izlecek priporočata dr. Seoda na Dunaji in dr. Penzold v Erlangu zoper nadoho 1 gld. 1.—

Guaco - prilepek zoper raka, gnjilobo ran. 3 gld.

Guaco - tinktura zoper vse hudo kvarjenje krvi, prehlajenja v želodci itd. Gld. 1.50, 2.50, 4.—

Guaco - mazilo, katero vse bolečine odpravi, ako se z njim namaže. 3 gld.

Guaco - esenca zoper gnjilobo in bolečine v zobeh. 1 gld. 50 kr.

Hallerjeve jodne pastile nadomeščajo popolnem kitovo salo. Te jodne pastile ozdravijo bramorje, zastarelo siphilis, bolečine v glavi, zlezah in na očeh. 1 skrinjica 60 kr.

Injection Cadelle, ozdravi jako naglo vsak mehurni katar (triper ali beli tok) brez slabih nasledkov. 1 gld. 60 kr.

Albuminat od zeleza, najuspešnejše zdravilo bledicnim, rekonvalescentom in bolnim na živcih itd.; uže čez malo dni se čuti, kako albuminat od zeleza vpliva. 1 gld. 50 kr.

Dr. Heiderjev zobni prah, 35 kr.

Kumys, najboljšo sredstvo zoper slabo prebavljenje, drisko, pomehanje moči, shušavanju in sušici. Cena jedne sklenice 80 kr.

Menthin, najboljšo zdravilo za želodec, potolaži krč, se rabi tudi kot zobna tinktura in ustna voda. 50 kr.

Margaritte - bonboni zoper kašelj, 30 kr.

Oreillon, dobro zoper vse ušesne bolezni, proti gluhosti, šumenju itd. 70 kr.

Odontin zobna pasta, naredi najčrnejšo zobno bele ko biser. 70 kr.

Po - ho, iz Kine prinešen, olajša takoj najhujšo migreno in bolečine v glavi. 1 gld.

Dr. Bayer'a pravi pulherin je najboljšo sredstvo zoper šinje, daje koži čisto in rožno barvo. 1 gld. 50 kr. in 50 kr.

Royerjevo hemeroidialno mazilo, tem priporočeno, katere hemeroide nadlegujejo. 1 gld. 60 kr.

Salycil - antisitutin, proti sitnemu potenju rok in nog. 50 kr.

Salycilno milo, najboljšo in najcenejšo milo. 25 kr.

Schrierove zobne pile, za votle zobe najboljšo zdravilo. 25 kr.

Storax - creme, čudovito pomaga pri vseh kožnih boleznih. 80 kr.

Wiinsi - papir, proti nadohu, prsnemu kataru, prehlajenju v vratu in hripi. 1 gld. 20 kr.

Umeteljniški sok, iz najboljših švicarskih plavinskih zelišč; olajša takoj vsak kasej in prsno bolezen. 70 kr.

Aromaticen duh zoper trganje po udih, 70 kr.

Vedno v zalogi je: **Kondensirano švicarsko mleko** 65 kr. **Nestlejeva otročja moka** 90 kr. **Dr. Goltjev jedilni prah** 84 kr. **Poppova anaterinina ustna voda** 1 gld. 40 kr. **Liebigov mesni ekstrakt** jeden četrt funta 80 kr. **Dr. Pfeffermannova zobna pasta** 1 gld. 25 kr. **Poltova resedna pomada** 1 gld. 60 kr.

Veliko skladišče **parfemerij, mila, pomad** itd. prvih pariških firm. — **Čokolade** francoske kolonije od 60 kr. do 3 gld. funt. — **Pravi ruski čaj** 1 gld. jeden četrt funta. — Skladišče vsakojakih **instrumentov** za zdravljenje, kakor samoklistiri, brizgalnice, bandaže itd. jako ceno. — Velika zaloga **zobnih krtačic, smink** in drugih **toaletnih reči**. — Priporočamo p. n. občinstvu **zdravila v posladkorjene obliki**, kakor kinin, kopaiva, doverski prah, železo, jetno olje, bromkali, jodkali, rabarbar, dvojno ogljenokisla soda, magnezija itd. po najnižej ceni. — Najznannejše **specialitete farmacije** in **parfemerije**, francoske, angleske, ameriške, nemške, švicarske in avstrijske se pri nas vedno dobivajo.

Vse reči, ki spadajo v farmacijo, parfemerijo in k toaleti pariške razstave 1878, dobivajo se tu, in se cenilniki zastoj razpošiljajo.

Opozorujemo posebno na knjigo: „**Dr. Boil's Schönheits- und Gesundheitspflege**“ cena 30 kr.

Pivo od zeleza, boljše in zdravje, nego vsi drugi sladki izdelki, krepi in redi zdrave, rekonvalescente in bolne. 50 kr.

Mi razpošiljamo ali proti gotovini ali poštenu povzetju in pri en-gros nakupu dajemo velike rabate.